

Muziek in de vochtige duinen van Texel

De vochtige duinen en plassen op Texel herbergen een bijzondere flora. Door verdroging zijn in de afgelopen 150 jaar veel soorten verdwenen, maar het gaat weer de goede kant op.

Op Texel zijn de afgelopen 150 jaar circa duizend soorten wilde planten waargenomen, waarvan er nu 150 op de Rode Lijst staan. In de loop van de tijd verdwenen er 25 rode lijstsoorten van vochtige duinen, terwijl 9 soorten van droge duinen verschenen. Deze veranderingen in de flora zijn het gevolg van verdroging en bosaanplant in de 19e en 20e eeuw. De afgelopen 25 jaar heeft Staatsbosbeheer de waterhuishouding lokaal hersteld en vele valleien uitgegraven. Het beheer is er op gericht om de 'vochtige flora' weer een kans te geven.

Klaagzang

In de categorie 'van Texel verdwenen' zit een handvol bijzondere soorten van vochtige milieus. Allereerst Witte snavelbies, een fijngebouwde soort van vennen en

natte heiden. Ook verdween de Veenmosorchis: een bijna niet te vinden orchideetje van bronmilieus en jonge veenmoerassen. Deze soorten zijn in 1868 door F. Holkema gevonden, kort voor de ontwatering van de Texelse duinen en voor de ontginning van de heidevelden aan de binnenduinrand. Verder verdwenen een aantal soorten van plagplekken, zoals Dwergras en Kopus. Ook de Spaanse ruiter, een soort van blauwgrasland en oudere valleien, is de laatste jaren niet meer gezien. Bevertjes, Draadzegge, Blauwe knoop, Heidekartelblad en Hondsviooltje gingen in aantal achteruit, evenals de Welriekende nachtorchis die nog maar op drie groeiplaatsen voorkomt.

Loftrumpet

Tegenover deze klaagzang staat een lange rij zeldzame soorten die weer toegenomen zijn door het hydrologisch herstel en aanpassingen in het beheer. Zo vertonen

Over Texel verscheen in 2013 het boek 'Duinen en mensen Texel', met hierin veel aandacht voor de bijzondere flora van dit eiland. Voor FLORON-donateurs is 'Duinen en mensen Texel' nu te bestellen voor de actieprijs van slechts € 19,50 (i.p.v. € 27,50) via www.natuurmedia.nl/winkel.

waterplanten als Oeverkruid, Ongelijkbladig fonteinkruid en Ondergedoken moerasscherm een positieve trend. Ook Weegbreefonteinkruid, een plant die alleen op Texel, Voorne en Schouwen voorkomt, doet het goed. Vele soorten van natte tot vochtige duinvalleien zoals Armbloemige waterbies, Geelhartje, Groenknolorchis en Moeraswespenorchis doen het beter, evenals moerassoorten als Galigaan en Moeraskartelblad. Enkele soorten van heiden en schrale graslanden gaan eveneens vooruit, zoals: Klein- en Rond wintergroen, Klokjesgentiaan en Verbrem.

De balans na ruim 100 jaar achteruitgang is met 25 jaar herstelwerk door Staatsbosbeheer nog niet hersteld, maar de toon is gezet: Teer guichelheil is op Texel inmiddels geen zeldzaamheid meer.

Tekst: Rolf Roos (Natuurmedia)

Ru 1. v.l.n.r.: aardbeiklaver; welriekende nachtorchis, teer guichelheil; Spaanse ruiter, honingorchis
Ru 2. v.l.n.r.: groenknolorchis; loos blaasjeskruid; harlekijn; slanke gentiaan; bevertjes

Ru 3. v.l.n.r.: gevlekte orchis; jeneverbes; driedistel; fraai hertshooi; nietorchis
Ru 4. v.l.n.r.: kleine zonnedauw; hondsviooltje; verbrem; klokjesgentiaan; Engels gras